

Vuoden uuno

Tuli oltua poissa maisemista tähdellisinä hetkinä. Uutisista suodattui vain kaijuja kotimaan huomattavista tapahtumista. Oli valittu vuoden urheilija. Valittu vaivautui. Muutamat mutisivat. Seliteltiin, kiemurreltiin ja sen jälkeen peruttiin puheita.

Urheilulla oli suuri merkitys ennen itsenäisyyttämme ja sen alkuaikoina. Hehkutettiin Kolehmaisena juosseen Suomen maailman kartalle. Sopii tarkentaa, että maailmankartalle meidät juostiin vain meidän omissa mielissämme. Urheilusuoritukset pönkittivät itävää itsetuntoamme. Urheiluseuroja perusteltiin ja kenttiä rakennettiin pienimpiinkin kyliin.

Totalitäärisesti hallitut epädemokraattiset valtiot ovat aina yrittäneet vahvistaa muuten epävarmaa asemaansa urheilun avulla. Itä-Saksa oli tästä räikein esimerkki. Nykyään tähän joukkoon kuuluu enimmäkseen pieniä mutta rikkaita öljymaita. Airueena marssii kuitenkin suuri ja mahtava.

Vuoden urheilijan valinta on useimmiten nostattanut niskavilloja. Kansalaiset ovat olleet tyytyväisiä vasta, kun valittu on voittanut yhden tai useamman olympiamitalin. Vielä pitkälle 2000-luvulle nimettiin myös vuoden naisurheilija, paitsi jos nainen oli valittu jo vuoden urheilijaksi.

Huippu-urheilumme tila näyttäisi myötäilevän maamme taloudellista tilannetta. Suuria saavutuksia ei ole realistista odottaa. Jotkut syyttävät rahan puutetta. Jos satsaisimme kuten Norjassa, maailmanmestareita ja olympiavoittajia alkaisi kehittyä. Tokkopa.

Kilpailu on koventunut. Saavutuksista huippu-urheilun saralla maksetaan nykyään silkkaa rahaa, ja kehitysmaiden lahjakkaat nuoret ovat huomanneet sen. Urheilemalla voi parantaa elinolojaan. Kyllä kenialainenkin osaa heittää keppiä, kun vähän neuvotaan. Ja kohta ne hiihtävät ja hyppäävät mäkeäkin.

Urheilutoimittajien liiton ja sen paikalliskerhojen jäsenmaksunsa maksaneet jäsenet valitsevat vuoden urheilijan. Heitä on hyvän matkaa toista tuhatta. Kukin laittaa kymmenen urheilijaa paremmuusjärjestykseen. Ykkönen saa kymmenen ääntä ja kymmenes yhden. Yhteenlasketut äänet ratkaisevat.

Äänestys oli nyt tasaisempi kuin vuosiin, mikä viestii tietystä epävarmuudesta. Ei ollut yhtä vahvaa suosikkia. Äänestysaktiivisuus oli myös alhainen, ja hajontaa tuli tavallista enemmän. Toiseksi eniten ykkössijoja saanut urheilija oli kuulema jätetty monilta listoista kokonaan pois. Päihittääkseen yleisurheilun tai hiihdon mitalin muussa urheilumuodossa pitää kerätä arvometallia kaksin verroin.

Maan parasta urheilijaa ei valita vain Suomessa. Muualla valinta aiheuttaa samanlaista polemiikkaa kuin meilläkin. Työmatkoilta mieleeni on erikoisesti jäänyt, kuinka Saksassa revittiin urakalla pelipaitoja ja -housuja, kun marginaalilajissa pärjännyt Ronny Ackermann pökkasi tittelin Sportler des Jahres.

Pohjois-Amerikan NHL-sarja jatkuu vielä täysillä jääkiekon MM-kisojen aikaan. Kanada ja USA lähettävät kyllä paikalle jonkinlaiset joukkueet. Kanadassa lätkän maailmanmestaruuskisoja kutsutaan kansainvälisen jääkiekon mestaruuskisoiksi, mikä kieli tapahtuman arvostuksesta.

Vuoden urheilijankin saisi nimetä uudelleen. Uuno-pokaalin nostajaa voitaisiinkin ruveta kutsumaan maakuntien känsäperseisten jäärien valitsemaksi vuoden uunoksi.

pajen